

Kar-Su Kalesi adına efsane

Orta Asya'da Horasan'dan yola çıkan Türk boyları bir ilkbahar sabahı günümüzdeki Kars Kalesi ömrüne gollerler. Karlar yemi yemi emrikteler. Karadag'ın günümüzdeki göl yeri, gergen bir göl günümüzündedir. Karadag'da ve İç Kale'de kar, Diskale eteğinde eniyan karları oluşturduğu bir göl vardır. Kalenin altından geçen çay, bahar selleşen kabarmıştır. Gollerler bu güzellikten etkilenir. Kaleyi eli geçirildiklerinde buraya Kar-Su Kalesi adını verirler. Bu ad Kars Kalesi'ne dönüşür.

ANI KALESİNİN YIKILISI

Ani Nusrevan'dan sonra Müslümanların, bir süre sonra da Kılıç Orhan adlı bir Ermeni Kralının eline geçen Kılıç Orhan çok zâlim bir kraldır. En ufak bir nedenle ortalığı yakar, yíkar, insanları öldürür. Böylece zamanında hayvanlar bir şehir olan Ani yıkıntıya döner.

Kılıç Orhan'ın koyduğu yasalarla göre kente evlenen gelin önce krala gösterilecek, kral onurla bir gecce geçirdikten sonra esine verilecektir. Bu yasa Müslümanlara çok ağır geldiğinden ne oğlan evlendirin ne de kız götürürler. Günün birinde şehrin ileri gelenlerinden Odabaşıoğlu ölmeden oğlunu evlendirmek ister.

"Nasıl olsa bir çaresizin bulurum," düşüncesiyle düğün kurar.

Oğlu güzel bir kızla evlendirir. Kayınvalide odayı hazırlamıştır. Ocak yakılmış, rafa mayolu hamur konmuş, yeni doğan kuzuya anası da odaya alınmış önlenece su ve taze kömür müstür. Sırada Odabaşıoğlu'nun oğlunu evlendirdiğini duyan Kılıç Orhan hazırlanmış, kızı beklemektedir. Gece olduğu halde gelinin geldiğini görünce öfkelenir. Adam gönde-ri Odabaşıoğlu'nu çağırır.

Öğlu, gelince kırıklık tüm servelini ortaya koymaya da Kılıç Orhan'ı razı edemez. Odabaşıoğlu'nun direndiğini gören kral meydanda asılmasını bıfurur. Odabaşıoğlu idam sehpasının yanında ayağını yere vurarak haykırır:

"Ey Anı, bu zulum ile yaşayacağın batacak, yíkil." daha süper biterken şehrin altı üstünde gelir.

Oradan yıllar geçer IV. Murat döneninde baş kapılan olan Murat Reis, son çíktığı seferden dönümüş, padışının sofrasına konuk olmustur. Başından geçen ilgili olayan anlatırken Serendip Denizi'nde gördüğü bir ejderhananın sözü eder. Ejderha, gün de üç kez denizden çíkıp ormandaki fillerin yutmaktadır. IV. Murat buna inanmaz öfkelenir. Murat Reis üzülmüştür. Şehzade ve sir kótiyiyle aynı yere gidip onlann da olenan gözlenmeye görmesini önerir. IV. Murat kabul eder.

4. MURAT DÖNEMİ

Sürenin bir yolculuktan sonra Serendip'e varıp Murat Reis'in anlatıklarının gerçek olduğunu görüler, gördüklerini seyir defterine yazıp müşürler. Oradan ayrılmak sırada çapayı bir türü atıkları yeden kurtaramazlar. Murat Reis dalgınlığı olduğunu anlamak ister. Biraz derne indiğinde, kuru bir düzlik görür. Düzlikte üç katlı bir ev vardır. Çapa evin penceredelerinden birine takılmıştır. Çapayı kurtarmaya çalışırken genç bir adam onu içeri buyur eder. Odada ocağı yanımaktadır. Röfît mayali hamur, yemi doğmuş bir kuzuyu anasının yanında su ve ot bolunmaktadır. Delikanlı kansına seslenerek konuşa yiyecek getirmesini söyley. Bu arada çok meraklanan Murat Reis delikanlıdan gördüklerini açıklamasını ister. Delikanlı Odabaşıoğlu'nun oğlundur. Anı, altüst olduğundan kendisini konusyla birlikte bu evde bulmuştur.

Delikanlının hala Kılıç Orhan'dan korktuğunu öğrenen Murat Reis, artı böyle bir kişiñin yaşamadığını söyley. Bu arada kansı gemidekiler için kırk, padışın içini yedi ekmeğini yapmıştır.

Murat Reis, delikanlıyı yanına alıp

Kültür ve tarih şehri Kars

Kars, 1535 yılında Osmanlı İmparatorluğu'na katılmıştır. Osmanlı Rus savaşında Kars'un Rus ordularına karşı kahramanca savunulması sonucu 29 Eylül 1885 günü Kars zaferi kazanılmış, Sultana Abdulmecit tarafından "Kars Zafer Madalyası" verilmiştir.

Kars Kalesi

Günümüzde İstanbul Arkeoloji Müzeleri emvanteerde bulunmaktadır. Aynı zamanda Anadolu'da bir şehrre verilen ilk Ga-zilik Madalyası'dır. Kars, 40 yıl

Rus işgalinde kaldıktan sonra T. C. topraklarında girmiştir. 30 Ekim 1920'de Kazım Karabekir yönemindeki Türk Ordusu Kars'ı olarak Türk topraklarına katmıştır.

KARS'TA HANGİ TARİHİ ESERLER BULUNUR?

Kars, tarihi açıdan zengin bir yer olduğu için birçok tarihi eser bulundurmaktadır. Bunlardan biri Ani Harabeleri'dir. Kazi çalışmalarında bölgeki yerleşimin Bronz ve Demir Çağları'nda dayandığı keşfedilmiştir. Bununla beraber Ürartulara atı olduğu düşünülen bazı yapılar da ortaya çıkarılmıştır. Ani Ören yerindeki tarih öncesi insan yaşamı vadideki volkanik taneli mağaralarda sürdürdüğünü düşünülmektedir. Harabeleri oluşturan iç kale ise MS 4. yy. da Kars şehrine adını veren Karkaslar tarafından yapılmıştır.

11. yüzyılda nüfusu 100 bini aşmış, tahtının 200 bine de ulaşmıştır. Şanı gitgitde artan şehre "1001 kılıçlı şehir" unvanı verilmiştir. Malazgirt zaferi ile Türklerin eline geçmiş, 1330 yılında Kara-koynuluların da bulunduğu bir dizi Türk sülalesi tarafından zapt edilmiştir. 14. yy. da ticaret yollarının yer değiştirmesiyle önemini yitirmiştir.

1579'da Osmanlı topraklarına

girmiştir. Ani de 1735 yılında kada keşfesler tarafından yerleşim görülmüş ve 19. yy.ın başında ise arılık hiç insan izi kalmamıştır.

FETHİYE CAMİİ

Ani Harabeleri dışında Büyük Katedral (Fethiye Camii) M.S 990 yapımına başlanıp 1001 yılında yapılmıştır. Kilsenin mimarı İstanbul Ayasofya Camii'nin tamiratını yapan Tiridat Usta'dır. Katedral 1064 yılında Sultan Alparslan'ın Ani'yi feth etmesinden sonra camiye çevrilmiştir. Binaların yanında Beylerbei Sarayı, Havariler Kilisesi (Kümbet Camii), EbülHasan Harakanı Türbesi, Gazi Ahmet Muhtar Paşa Konağı, Kars Kalesi, Sankamış Katherina Av Köskü, Taş Köprü ve daha nice tarihi eserlerle doludur.

KARS'IN COĞRAFYASI

"Coğrafya kaderdir" (İbn-i Hal-dun)

Madem coğrafya kaderdir o zaman bir yerin insanını tanıtmak i-

çin o yerin kaderine –coğrafyasına- bakmalıyız. Kars 1768 rakama sahip soğuk bir yerdir. Bozkır ilidim görüldüğü için kış mevsimi soğuk, yaz mevsimi sıcak ve kurak olup yıllık sıcaklık farklı 15-25°C'ler arasındadır. Doğal birik örtüsü ilkbahar yağışları ile yesen yaz kuraklığı ile sararan otlardan oluşluğu için hayvancılığı elverişlidir.

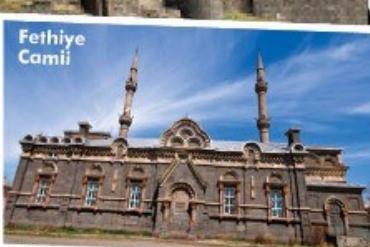
Kars'ın leziz yemekleriyle devam edelim öyleyse...

Hengel: Kars'ın en meşhur lezzetlerinden biridir. Anadolu'nun farklı yerlerinde hengal ya da hinkel olarak da bilinen yemek aslında bir çeşit mantı. İnce açılan hamur suda pişiktikten sonra üzerine yoğurt dokulur ve yoğurt üzerine kavurulmuş soğan eklenir.

Kars kazı ve pilavı: Kaz eti, a di Kars ile özdesleşmiş meşhur bir et. Oldukça sağlıklı olan, aynı zamanda yüksek lezzeti de sahip bu et genellikle kış aylarında tercih edilir. Kaz etinin suyuyla hazırlanan pilavla bir arada sunulur.

Bazı kelimeler çok güzel

nur.

Hörre Çorbasi: Genellike kış aylarında kullanılan çorba un, tereyağı ve salça ile hazırlanır.

Kars Kasarı: Kars dijince akla gelen ilk şey olan Kars kasarı kahvaltıdan çorbalarla, çorbalarla hamur işlerini, her yere laşımı. Yörenerin olların yiyen ineklerden sağlanan taze sütlü peynir elde ediliyor, gravýer, eki kasar vb. türleri bulunur. Değerli ve pahalıdır.

Kars balı: Kafkas orası denilen an; Kars, Ar丹ahn bölgelerindeki yıldızlardan yere özgü binlerce isimsiz bitkilerden topladığı pollenlerle yaptığı bal hem lezzetti hem sağlıklıdır.

Haşıl: Genellikle kış aylarında tercih edilen, lezzetinin yanı sıra oldukça sağlıklı bir yemek olan haşıl bugdaydan hazırlanan bulgurla yapılan ve üzerine tereyağı ve sarmıslı yoğurt dokulduğundan sonra servis edilen bir yemektr.

Umaç helvası: Anadolu'nun her yöresinde olduğu gibi bu yörenin helvası da Umaç tir. Umaç helvasının diğer helvalardan farklı sül eklenen helva olmasıdır. Kars, da-ha bunlar gibi kendine özgü onlarca yemeği, tatlısı, meyvesiyle meşhurdur.

KÜLTÜR ÖĞELERİ...

Kars'ın kültür yapısını incelediğimizde geneli Türk veya Kurt halkından oluşmaktadır. Halkı Ermeniler pol sevmec çünkü tarihte Ermeniler bu bölgeye soykırımlar yapmış, kadınları ve bebeke-ri öldürmüştür. Bundan dolayı birine kötü bir söz olarak genelde "Ermeni oğlu Ermeni" derler. Bunun yanı sıra halk şairleri ve halk ozanları önen venir. Hatta ozan evleri, aşık atıgmalan gibi birçok etkinlik bulunmaktadır. Halk oyunları olarak Kafkas halk oyunları benimsenmiştir.

